

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ СРСР

ПАМ'ЯТНИКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ СРСР

(нерухомі)

СОЮЗНА РЕСПУБЛІКА Українська РСР.
Міністерство культури.

(найменування республіканського органу охорони пам'ятників)

ПАСПОРТ

I. НАЙМЕНУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА Снітинське городище.

II. ТИПОЛОГІЧНА НАЛЕЖНІСТЬ

пам'ятник археології	пам'ятник історії	пам'ятник архітектури	пам'ятник монументального мистецтва
1			

III. ДАТУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА (або дата історичної події, з якою пов'язано виникнення пам'ятника — для пам'ятників історії)

Часу Київської Русі. Х-XIII ст.

IV. АДРЕСА (місцезнаходження) пам'ятника Полтавська область, Лубенський район,
(область, район, населений
Снітинська сільрада, с. Снітин. Урочище "Бурти". Автотраса Лубни-
Лохвиця, до с. Литвяки, від зупинки Литвяки до с. Снітин польова
дорога.

V. ХАРАКТЕР СУЧАСНОГО ВИКОРИСТАННЯ

за початковим призначенням	культурно-освітнє	туристсько-експкурсійне	лікувально-оздоровче	житлові приміщення	господарче	не використовується
	музей бібліот. клуб	+	лікарня санаторій б/відп.		установа торгов. промисл. склад	

ДОДАТКИ:

Фото загального вигляду —

1

Фото фрагментів —

1

Генплан —

1

Обміри: план —

фасад —

розріз —

Схематичний план

4

охоронної зони —

VI. ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ

a)	для пам'ятників археології	— історія виникнення, ким і коли проводились розвідки і розкопки, місце зберігання колекцій
	для пам'ятників історії	— історія виникнення: коротка характеристика подій і осіб, в зв'язку з якими об'єкт набув значення пам'ятника
	для пам'ятників архітектури і монументального мистецтва	— автор, будівник, замовник, історія створення

Городище біля с. Снітин було виявлене в 1871-1872 рр. Центральним статистичним комітетом за ініціативою Д.Я. Самоквасова. В кінці XIX ст. його обстежив і описав В.Г.Ляскоронський. Він зробив схематичний план городища та валів суміжної місцевості. В 1907 р. городище обстежив М.Макаренко, який заклав на городищі траншеї та поперечний розріз валу для з'ясування способу його спорудження.

В 1945 р. його обстежив Ф.Б.Копилов, очолюючи Посульську археологічну експедицію ІА АН УРСР; пізніше обстежував Лубенський краєзнавчий музей.

Колекції зберігаються в ІА АН УРСР та Лубенському краєзнавчому музеї.

б) перебудови і втрати, що змінили первинний вигляд пам'ятника

Частина валу обсипалась в Сулу, частина розрівняна та забудована хатами.

в) реставраційні роботи (загальна характеристика, час, автор, місце зберігання документації).

Не проводилися.

VII. ОПИС ПАМ'ЯТНИКА

а)	для пам'ятників археології	— характер культурного шару, найважливіші знахідки
	для пам'ятників історії	— характеристика пам'ятника, наявність, текст і час встановлення меморіальної дошки
	для пам'ятників архітектури	— основні особливості планувальної, композиційно-просторової структури і конструкцій; характер декору фасадів і інтер'єрів; наявність живопису, скульптури, прикладного мистецтва; будівельний матеріал, основні габарити
	для пам'ятників монументального мистецтва	— основні особливості композиційного і колористичного рішення; тексти, матеріал, техніка, розмір.

Городище знаходиться на правому березі р. Сули, на південний-схід від села. Воно розташоване біля підніжжя корінного берега, прилягаючи до русла ріки. Укріплене кільцевим валом, з зовнішнього боку якого ясно простежуються сліди рову. За збереженими рештками валу, які досягають висоти до 4 м, встановлено, що він був досить значний. Зараз вал має 4 проїзди / воріт /. Діаметр витягнутого валу з півдня на північ 140 м. В західній частині укріплення під ґрунтом є рештки фундамента з цегли та каміння середньовічної будови, можливо, церкви.

Підйомний матеріал майже виключно ХУП-ХУІІІ ст. На північний-захід за валом, на підвищенні на Снітинську гору, — багато уламків посуду ХІ-ХІІІ ст. На городищі культурний шар до 1 м повністю переритий. В його складі знайдено значну кількість уламків посуду ліпної техніки з вірьовочним орнаментом / УІІ-Х ст./ та гончарного посуду з лінійним і хвилястим орнаментом часу Київської Русі / Х-ХІІІ ст./

б) загальна оцінка суспільній, науково-історичній та художній значимості пам'ятника.

В.Г.Ляскоронський зв"язує Снітинське городище з літописним містом Къснатин в Київській Русі.

VIII. ОСНОВНА БІБЛІОГРАФІЯ, АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА, ІКОНОГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ

В.Г.Ляскоронский. 1/ Остатки древнего городища в м. Снетине, Лубенского уезда, Полтавской губ. Киевская старина, год. 15-й, т. I, 1896, декабрь, с. 332; 2/ Городища, курганы и длинные /змиеевые/, валы, находящиеся в бассейне р. Сулы. Труды X1 АС, т. I, М., 1901, с. 438-440; ОАК за 1907 г. СПб, 1910, с. 104;

Н.Е.Макаренко. Археологические исследования 1907-1909 годов. ИАК, вып.43, СПб, 1911, с. 108-109.

IX. ТЕХНІЧНИЙ СТАН

характеристика загального стану:

для пам'ятників археології	культурного шару найважливіших знахідок
для пам'ятників архітектури та історії	конструкцій стін покриттів стель підлоги декору фасадів інтер'єрів
в інтер'єрі:	живопису скульптури прикл. мистецства
для пам'ятників монументального мистецтва	цоколя постаменту скульптури ґрунту фарбового шару

добрій	середній	поганий	аварійний
	+		

X. СИСТЕМА ОХОРОНИ

а) категорія охорони

союзна	республ.	місцева	не взято
	+		

б) дата і № документа про взяття під охорону **Постанова Ради Міністрів УРСР № 711 від 21.УП.1965 р.**

в) граници охоронної зони і зони регулювання забудови (короткий опис з посиланням на стверджуючий документ)

Границі охоронної зони затверджені рішенням виконкому Полтавської обласної Ради депутатів трудящих № 301 від 8 липня 1975 р. / Дивись схематичний генплан місця розташування пам'ятника/

г) балансова належність і конкретне використання **Земугіддя колгоспу "Жовтень". Площа села.**

д) дата і № охоронного документа **Охоронне зовітоб'язання № 742 від 10.XII-1972 р.**

Дата складання паспорта **23 грудня 1974 р.**

Паспорт склав **Сидоренко Г.О.-зав. відділом історії Полтавського краєзнавчого музею.**

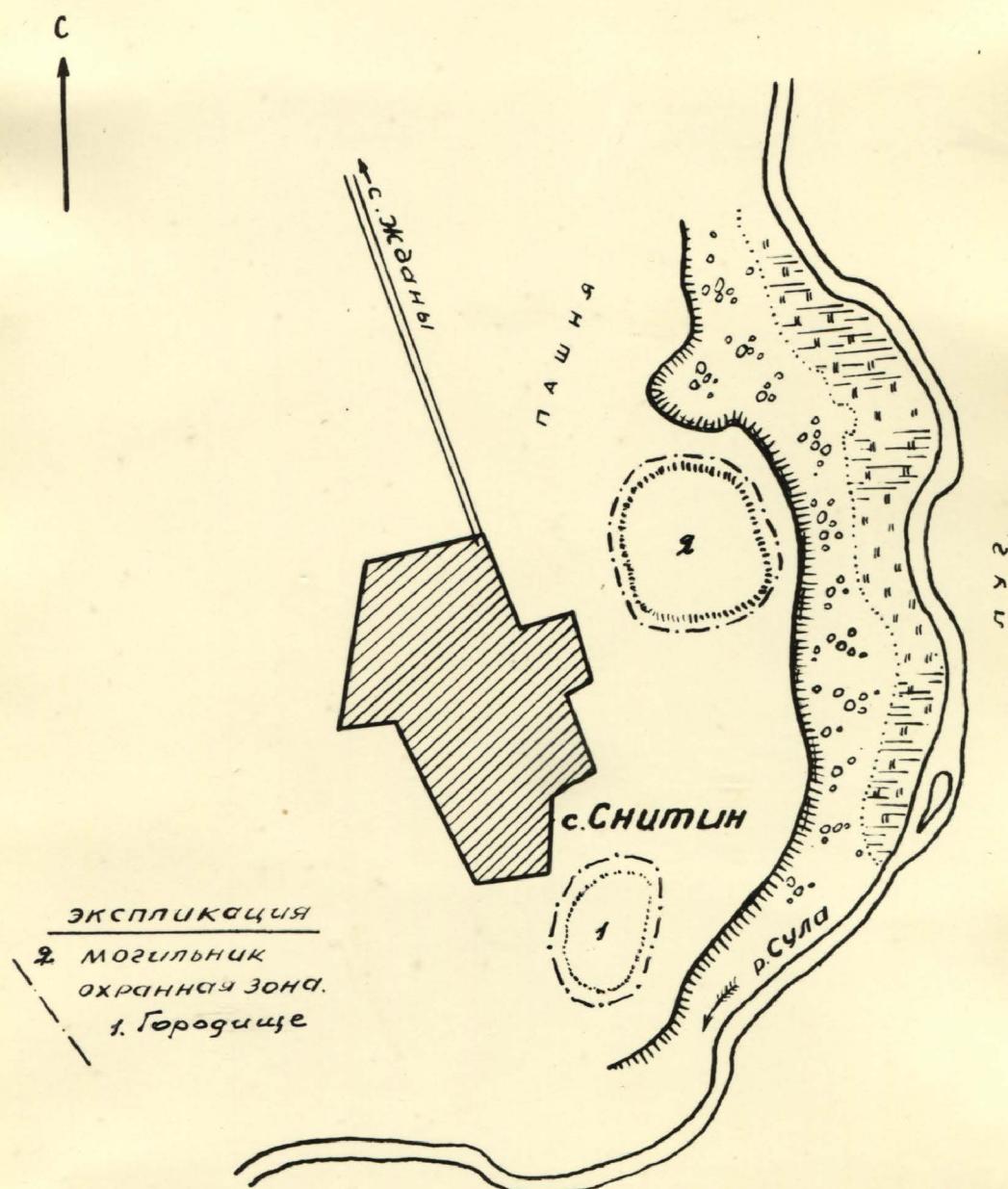
Інспектор по охороні пам'ятників
М. П.

Луценко *Іщенко І.А.*

1.3.742 - 2.16.13
индекс

Схематический генплан

расположения снитинского городища X-XIII вв.
с. Снитин Лубенского района Полтавской области.

Масштаб 1:50000
500 0 500 1000 1500 2000

Составил
инж. Перец А.Г.
5.V.1975г.

фото
Пайдем В.О.
5.X.1975г.

Городище X-XIII ст.
с. Снітин Лубенського р-ну Полтавської обл.

фото
Пайдем В.О
5.Х.1975р.

1.1.742 - 2.16.13
індекс

ГОРОДИШЕ X-XIII СТ.
с. Снітин Лубенського р-ну Полтавської обл.

фото
Пайдем В.О.
5.Х.1975р.